

ÓZDI HIRLAP.

VEGYESTARTALMÚ TÁRSADALMI HETILAP

Megjelenik minden vasárnap.

Előfizetési ár:

egész évre 8 korona, félévre 4 korona, negyedévre 2 korona
Egyes szám ára 20 fillér.
Nyilttér petit soronként 50 fillér.

Felelős szerkesztő és kiadó-laptulajdonos

HERRMAN ISTVÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

HERRMAN ISTVÁN KÖNYVNYOMDÁJA ÓZD.
hová a kéziratok, hirdetési- és előfizetési-díjak küldendők
Kéziratok nem adatnak vissza

Quirin Lajos.

Sehol széles e világon nincsen annyi ünnepeletésre vágyó ember, mint nálunk. A legkisebb ok, valamelyes társadalmi akció, egy szinekura elfoglalása, vagy elhagyása már bőséges alkalom arra, hogy egy-egy nevet glóriába foglaljanak. Éppen ezért szinte szokatlan, hogy egy valóban derék ember, egy talpig férfiú oly szerény csendességben vonul el tőlünk, hogy sokan alig tudják azt, hogy néhány nap múlva vidékünk egy igazán példászerű, hasznos emberrel lesz szegényebb.

Ez a férfi Quirin Lajos, a borsodnádasi lemezgyár igazgatója.

Quirin Lajos huszönöt év óta áll a gyár élén és ez a huszönöt esztendő a szorgalmas tevékenységnek szakadatlan láncolata volt. Ezt az időt úgy töltötte el, hogy mindig hivatásának magaslatán állott és rendes munkakörén túl rendkívül közhasznú tevékenységet fejtett ki.

Borsodnádasi község, a környék iskolái, a hitfelekezetek és magánosok na-

gyon sokat köszönhetnek az ő önzetlen tevékenységének.

Ezen kívül pedig tulajdona volt az a nagyon is becsülésre méltó erény, hogy habár idegenből ideszakadt férfiú volt, a magyar nemzeti érzést nem csak tisztelte, hanem ápolta is.

Mennyi polgára van ennek a hazának, akik lanyha közönyösséget éreznek minden iránt, ami nemzeti és hazafias. Ez a közöny és ilyen kozmopolita világnézet az utóbbi évtizedekben mindinkább lábra kezd kapni. Éppen azért kétszeresen meg kell becsülni azt az embert, aki az idegenből lett magyar érzésüvé és ezt az érzést a széles hatáskörében minden alkalommal kimutatta és másokban is nevelte.

Gyermekeit magyaroknak szánta és azok tényleg jó magyar emberekké váltak.

Most pedig, hogy szülőföldjére távozik bizonyára elviszi azokat az érzéseket, amelyek itt születtek lelkében a magyar földön. Oda künn is szükségünk van az ilyen emberre. A külföld telve van a

magyarok iránt való téves vagy rossz akaratu ferdítésekkel. Az ilyen férfiú, tehát élő védbástya lesz a magyarságnak, aki igazságérzetével és tudásával alkalom adtán mindig felvilágosítja az elfogultakat.

Sokak szeretete, rokonszenve és hálája kíséri őt távozásakor és nagyon sokan mondanak igaz szívből Isten hozzádot Quirin Lajosnak.

**

Quirin Lajos gyárigazgató nov. 1-én ment nyugalomba. Nemes szerénységgel csendben akart távozni. A tisztí kaszinó azonban, amelynek elnöke volt, kikérte a kegyet, hogy szeretett elnökétől egy bankett keretében elbucszhasson. Ezt az alkalmat azután sokan megragadták, hogy bucsuszt vagy köszönetet mondjanak neki. A nádasi tisztí kaszinó lakomáján megjelentek:

Gyürky Gyula bányaigazgató, Rösch Frigyes kohóigazgató, Zorkóczy Samu gyárigazgató, Ábel Gyula és Ferjencsik Miklós főmérnökök, Szikorszky Gyula főjegyző, Ujágh Zsolt, Dombrov-

TÁRCA.

DAL A JÓZAN ÉSZRŐL.

Óh a szívnél nagyobb úr is van
S ez a nagy úr a józan ész.
Beszélnek ugye; hallgass rájuk,
S az érzélem majd odavész.
Mert a világ és a rokonság,
Oly bölcs és tudja azt, nagyon:
Szeretni jó; de abból bizony
Mi meg nem élünk angyalom.

Édes, piros, mosolygós ajkad
Gondtalanul már nem nevet.
Kissé búsulsz, mert arra kérnek
Tanulj meg már egy új nevet.
Ugy-e most sirsz is, mert a próba
Eleinte még oly nehéz.
Ne félj! Megy az, ha felülkerül,
Uralkodni a józan ész.

Hát, a szerencse én utánam,
Bizony, hogy nem fut nagyon.
Nem is marad azért más hátra
Mint szó nélkül lemondanom.
Szegény vagyok. Magam is érzem,
Jogom tehozad nem lehet,
A bölcs rokonság ezzel tömi
Naponként ugye kis fejed.

Magad mondod, hogy jön az óra,
S szeretni többé nem szabad.
Elhiszed lassan, hogyha válunk
Szívünk azért meg nem szakad.
Lehet, hogy nem. Én nem követlek,
Hogy is lehetnék oly merész,
Minek van a szegénynek álma
Ott, ahol fő a józan ész.

Serédy.

Felolvasó estélyek.

Irta: B. B.

— Az Ózdi Hirlap eredeti tárcája.—
(Folytatás és vége.)

Ezek után engedtessek meg nekünk a kivételre nézve is csekély javaslatot tenni. Kétségtelen az, hogy szervezetlenül hozzá fogni meddő küzdelem lenne. „Falrahányt borsó“, amely munkára fordított erővel „előírt célt“ és meghatározott utvonalat is használhatunk. Ez a fontos kérdés megkívánja az egységes eljárást, amely uton lehetővé lesz alapos, mélyreható munkát végezni.

A felolvasó estélyeket egy szűkebb körű bizottságnak kell rendeznie. A mi társadalmunknak tudnia kell, kik volnának hivatottak ezen megbízás betöltésére. S aki érez magában annyi erőt, hogy e téren bármely csekély munkát ki tudna fejteni, annak az elől nem szabad visszavonulni. E körben találkozniok kell mind-

Sirolin

Emeli az étvágyt és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, váladékot, éjszai izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-
köhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mindhogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor
„Roche“ eredeti csomagolás!

F. Hoffmann-La Roche & Co. B. (Sv.)

„Roche“

ható orvosi receptre a gyógyszerárak-
— Ára üvegenként 4.— korona.

35-20

szky Lajos, Králik Samu, Veisz József, Petrik Gyula, Dr. Ernyei Lipót, Dr. Quirin Leó, Quirin József, Novák Gyula, Klanczay László, Bartholy Gyula, Rameshofer Béla, Timár István, Grózer Lajos, Horváth Imre, Dubay János, Röcey Dániel, Gallo Miksa, Zsóry György, Korencsy Lajos, Novotny Antal, Paulus Hugó, Kishonthy János, Máté Károly, Hrivnyák József, Schuch Ferencz, Brozák Károly, ifj. Hammerstein Péter, id. Hammerstein Péter, Müller Konrád, Rauscher Ferencz és még számosan.

Az első felköszöntőt Králik Samu mondta és meleg szavakkal búcsúztatta el a távozó igazgatót.

Azután Rösch Frigyes beszélt a tisztviselő társak nevében. Novák adminisztrátor a kath. hitközség, Szikorszky főjegyző pedig a község nevében beszélt. Szellems beszédet mondott Zsóry György főszolgabíró, aki Quirin igazgató magyaros érzelmét dicsérte s végül fiait köszöntötte fel. Rauscher Ferenc könnyek között mondott őszinte és megható szavakat. Timár István a távollévő beteg Cserényi Mihály plébános nevében mondott megható szavakat. Quirin igazgató meghatva köszönte meg a szívből jövő jókívánatokat s az ünnepelt fia Dr. Quirin Leó talpraesett beszédben köszönte meg a megemlékezést azoknak, akik a családtagokat éltették.

A lakoma hajnalig tartott. Kedves hangulat, kedélyes jókedv terült el a teremben, amihez Valtner Péter karmester vezetése alatt játszó zenekar, ugyancsak hozzájárult. Itt említhető meg, hogy a bankett fényes kiállítás és a páratlanul dus és kitűnő menü Novotny Antal ná-

dasdi élelmezési üzletkezelő áldozatkész ségének köszönhető.

Szabad tanítás.

A szabad tanítás eszméje méltó arra, hogy a kulturális haladás minden híve a legodaadóbban támogassa. A szabad tanítás fogalma körülbelől fedi a felnőttek-oktatásának fogalmát, amennyiben általánosságban ugyanazt a célt szolgálja. Tudjuk mindnyájan, milyen kevés az, a mit manapság a divó oktatási rend mellett a közép iskolákban tanulni lehet. Latint és görögöt tanítanak a helyett, hogy a németet jól, s az angol és francia nyelveket valamennyire tanítanak. Kis nemzet vagyunk, Európa nagy hatalmai közt élünk s nincs az az iskolázott ember nálunk, aki pályáján sokszor ne érezte volna a hiányt, sőt a kárt a miatt, hogy németül, angolul, franciául nem tud. Németül még tudunk valahogyan, de már a másik két világnyelvhez, amelyek pedig a külföldön a mindennapos műveltség okvetlen kellékei, alig konyit minden ezredik ember. S azután itt van a történelem, melyet meghamisítva adnak elő, itt a szociológia, amellyel absolute nem foglalkoznak, dacára annak, hogy a népek sorsának intézésében vezető szerep jut a tudomány ezen ágának; itt az irodalom történet, mely ósdi s elavult. Bármilyen szempontból vizsgáljuk is a mai középiskolai oktatást, az hiányos és elmaradott, épenséggel nincsen összhangban az élet követelményeivel. A középiskolát végzett férfi a szónak modern értelmében való műveltségtől roppant messze áll, s ha valóban művelté akar lenni, éjjel nappal téve kell tanulnia: olvasgatnia. Ezt könnyíti meg, sőt ezt teszi lehetővé a szabad tanítás, ha arravaló, hivatott tudományt művelő férfiak tanítanak.

És ha a középiskolai tanultság ilyen

hiányos, micsoda ijesztően alacsony nívón kell hogy álljon elemi iskolát végzett ember képzettsége. Bizony egy jótával sem terjed túl az irni olvasni tudás gyér birásánál s ha elgondoljuk micsoda ismereteket kíván az élet egy megbízható, értelmes munkástól, kell, hogy belássuk, hogy a munkásoknak első sorban szükségük van a további tanulásra, amit a szabad tanítás nyújt a legjobban nekik.

Hála és elismerés illeti meg tehát a közoktatásügyi minisztert, aki most törvényjavaslatot készül alkotni az állami szabad tanításról. Az állam, az az egyedüli hatalom Magyarországon veszi kezébe a szabad tanítás ügyét, amely módot nyújt a többé-kevésbé iskolázott embereknek arra, hogy ismeretkörüket gyarapítsák. De nagyon téved az, ki azt hiszi, hogy az ilyen szabad tanítási tanfolyamoknak csak a városokban van hely, szükség van ezekre a falvakban is. Tanterők rendelkezésre állanak: jegyzők, tanítók, papok s az intelligentiának egyéb tagjai, akiknek bizonyos irányban tudásuk és műveltségük van. A falusi felnőttek persze egészen más, alacsonyabb nivójú előadásokra van szükségük, mint a városiaknak.

Ami a városokat illeti, már azért is nagy hivatást töltene be a szabad tanítás, mert a felnőttek oktatását kivénne a nemzetközi szociáldemokrácia szakszervezeteinek kezéből, illetve versenyre kelne azokkal.

Hazafias és modern szellemnek kell keresztül vonulnia a szabad tanításon, így, sőt csakis így fog megfelelni annak a hivatásnak, hogy a magyar nép egyetemét a kultura útján előbbre vigye. Ha jól kifejlesztik ezt az intézményt, a művelődésnek éppen olyan fontos és népszerű tényezője lesz, mint az iskola a melynek hibáit is korrigálni fogja.

A vidéki hatóságok, főleg a társadalom, minden tőlük telhetőt kövessenek

azon embereknek, akik nemzetünk iránti szeretetüket tettekben is hajlandók megmutatni.

E bizottságnak első és legfontosabb teendője volna, megállapítani azt, hogy a községünk munkásnépének milyen ismeretekre volna leginkább szüksége?

Általános műveltséggel minden embernek birnia kell. E körből is kell tehát egy pár előadást tartani. De a mindennapi kenyérkeresetnek könnyebbé tétele nem élet érdeke-e az egyénnek, nem nemzet érdekünk-e ez mindnyájunknak? Azok, akik a napi munkában a munkások vezetői, irányítói, ne mulasszák el üres idejükben érthetőbbé tenni azt az igazán „gépies” munkát, amelyet magyarázattal és utasításokkal talán könnyebbé tehetünk. Az ilyen irányú előadásban hadd domborodjék ki az az elv, hogy a munkát, melyet a megfontolás előz meg s így valamivel könnyebbé tehetjük, sokkal szívesebben és odaadóbb lelkesedéssel végezzük el, mint azt, amely kerékkötője az észnek és akaratsnak minden ilyen irányú tevékenységével szemben. Ezzel tehetjük a munkát a szeretet, a megélhetés kedves munkájává.

Bármilyen irányú is legyen az előadás, nyilvánuljon meg mindenikben a magyar föld, a magyar nemzet szeretete. Magyarországot a ma hevesen működő nemzetközi áramlattal szemben csak ezen az uton erősíthetjük meg

és tehetjük ellentállóbbá. A magyar munkásnak csak az a munka lehet szeretett, amelyet e hazában végez, s csak azt becsülheti meg igazán, aminek mi magunk adunk életet. Benne van ez a magyarságunk a mindennapi munkánkban, a kézben, mely azt a tárgyat megformálta, az áruban, amit magyar kéz hozott világra. Mint hitehagyott, nemzetünket megtagadott emberek anyagi és szellemi kincsekkel meggazdagodhunk, de boldogok nem lehetünk; ehhez szív is kell.

Mi pedig csak magyarságunkban lehetünk nagyok.

Társadalmunk hallgató közönségének megnyerése és a mutatott érdeklődés fenntartása érdekében is, előre meg gondolt elvek szerint kell eljárnunk. Mindig szem előtt kell tartanunk, hogy a munkában elernyed munkásnép nemcsak ismerete gyarapodásáért hallgatja meg az előadást, hanem, mert szórakozást is keres benne. Ének, zene lehetőleg sohase hiányozzék. Énekarunk és zenekarunk annyira magas fokon áll, hogy örömünk lehet abban a szereplésben, melyet a sorainkból kiválott emberek bemutatnak nekünk. Ezekkel lehet igazán felvillanyozni a lelkeket s emlékezetessé és kedvelté tenni a felolvasó estélyt.

Előadásunkban, minden alkalmas, felhasználható eszközzel támogassuk, állításunk igazságát. Hivatkozunk könyvekre, amelyek könyvtáraink-

ban megkaphatók, lapokra, melyeket így olvasottabbá tehetünk. Hatalmas könyvtárunk ugyanis a felolvasó-estélyek célját szolgálja. A kettő összekapcsolása tisztábtá és meghitebbé teszi állításunkat. Körünkön kívül eső dolgokra való hivatkozás, könnyen hideg talajra jut. Lehetőleg mindent a magunkéban kell feltalálnunk.

Nem tudjuk, hogy mennyiben voltunk a közügy szolgálatában akkor, amidőn a felolvasó-estélyek ügyében szavunkat hallattuk. Mi hisszük, hogyha eddigi munkánkat tovább folytatjuk, nem marad siker nélkül a mi fáradozásunk. Mindnyájan érezzük magunkban egy kis lelkesedést az ügy iránt, amely megfogja valósítani az eszmét. Lassan-lassan megszűnik majd a társadalom csökönysége, amint nőni és szaporodni fog a munkára kész hívők serege.

E nagyszabású célunk elérése felé való törekvésünk nem szabad azzal ütni el a dolgot, hogy ugy sem számíthatunk támogatókra. Úzzuk el magunk elől a pesszimizmust. Ez a sötét, nem hozzánk illő gondolat nem hogy tette serkentené az embert, sőt összerombol minden reményt, megtör minden akaratot. A rettegés, kétkedés gondolatával soha, semmiféle munkánkban sem érhetünk célt; bátraké az élet, bátraké a jövő. Nekünk legelőször is erre van szükségünk.

el, hogy a kultuszminiszter derék kezdeményezése minél hamarabb nagystilű intézményé váljék.

HIREK.

Megyei bizottsági tagok választása. F. hó 10-én tartatnak meg Borsodvármegye összes kerületeiben a megyei bizottsági tagok választása. A járás egyes községeiből már is erősen hallatszik egyik-másik jelölt sűrű emlegetése. Az előjelekből tekintve azonban úgy véljük, hogy megközelítőleg sem lesznek oly harcok, mint a múlt évben voltak. De jobb is így. A választók szépen, minden erős biztatás nélkül leadják titkos szavazatukat, s a kit érdemesnek tartanak arra, hogy őket képviselje, megválasztják. Nincs arra semmi szükség, hogy a békés egyetértés megzavartassék. A választások eredményéről a jövő számunkban számolunk be.

Személyi hírek. A távozó Quirin Lajos nádasdi lemezgyári igazgató helyét Faragó Gyula e hó 4-ikén foglalta el. E hónap 1-től Králik Samu mérnök nádasdi üzemfőnök Ózdon a forrasztó üzemnél működik. Helyébe Quirin József mérnök jött Krompachról.

Eljegyzés. Pour Jenő úr eljegyezte Láng Mariska kisasszonyt. Gratulálunk.

Halottak emléke. Elsején mint minden évben megtartották a kegyeletes megemlékezést az elhunytak iránt. Az idő szép tiszta volt s az aranyos napsugarak mosolyogva járták be a koszorúkkal befedett temetőt. A fehér virágok özöne borította el a sírokat s a szép fehér őszirózsára sok szomorú könny hullott. Egész délután járt a nép a temetőbe. Hiszen oly kevesen vannak, akiknek ne lenne egy kedves halottjuk a hantok alatt, különösen sok új kis sír domborodik a temető egy részében. Ezek előtt még a meg nem enyhült bánattal állanak meg a szomorú szülők. A sarlach járvány csinálta ezt a szomorú kis gyűjteményt. Este fáklás menetet tartott az olvasókör, a zenekar és dalárda közreműködésével.

Kiss szerencséje nagy! Miért legnépszerűbb e 3 szó az egész országban? Vegyen egy sorsjegyet a Kiss bankházban, akkor meg fogja tudni! A Kiss bankház nagy előnyöket nyújt a közönségnek, eddig annyi milliót fizetett ki készpénzben t. vevőinek, hogy ma hazánk legnépszerűbb osztálysorsjegy fő elárusító helye. Huzás már november 19-én! Ajánatos t. olvasóinknak, hogy tegyenek szerencsekisérletet és vegyenek a teljesen megbízható és előzékeny Kiss Károly és Társa bankházában, IV. Kossuth Lajos-utca 13. sorsjegyet, mert Kiss szerencséje nagy!

Állatias merénylet. Ha a járásban valami bűnös cselekmény történik, mi fellázítja a nemesen gondolkozó ember vérére, annak színlelte nemlehet más mint Sajóvárkony s csodálatos a dolog, hogy az a nép, amiből annyi gazság ki kerül, talán a járásnak legtemplomabb, legfanatikusabb népe. E szomorú ténynek fejtegetése messze utakra vezetne. Ujból egy hír, mely megbotránkoztatja az embert. A múlt hónap végén, egy este felé Tengely (kis) János 21 éves legény Enekes István 7 éves Jolán nevű leánykáját becsalta istállójukba s ott erőszakosan nemileg közönsélni akart vele, amiben azonban a kis leány sikoltására előjövő emberek által megakadályoztatott. A bestiális merénylet a csendőrség feljelentette.

Itt a hideg tél és vele a hurutok ideje, melyeknek különösen azok vannak kitéve, akik a légzőszervek chronikus megbetegedéseiben szenvednek. Akik nincsenek abban a kellemes helyzetben, hogy az enyhe délvidéket felkeressék, használjanak „Sirolin-Roche“-et, melynek hosszab vétele felette ajánlatos, mert kevesbiti a köpetet, száritja a légzőszerveket és előmozdítja az étvágyat. Mindennemű hurutban szenvedők részére valóságos mentőszert. Kapható a gyógyszerárban.

Új állami kőszénbánya. A magyar kormány megvásárolta a novimárcvi szénbányát, amely eddig egy horvát-francia érdekcsoport,

az Erste zagorianer Kohlegewerkschaft tulajdonában volt. A társaság tagjai: Hohenlohe-Oehringen Keresztély herceg, gróf Kinszky Rezső, Thompson William, Heldenburgi-Kottas Alajos és Brandt Frich. Az új állami bányában kevés a szén és az a kevés szén is inkább lignit, azaz a barna szénnél is rosszabb tüzelőanyag, melynek 3400-3500 a kalóriája és 40% a nedvessége. Vagyis a szóban forgó lignit ipari és fűtési célokra majdnem használhatatlan. A bányának nem valami nagy termelőképesége, mert a múlt esztendőben mindössze 20.634 métermázsát termeltek.

Oszlopok szállítása A miskolci Kereskedelmi és iparkamara értesíti az érdekelteket, hogy a kereskedelemügyi m. kir. miniszter úr a m. kir. posta és táviradintézet részére 1909. évben szükséges telietlen oszlopok szállítására pályázatot hirdet. Az árajánlatok legkésőbb f. évi november hó 10-nek déli 12 órájáig a kereskedelemügyi minisztérium segedhivatali igazgatóságához nyújtandók ke.

Esküvő. Lapunk zártakor értesültünk és őszinte örömről mellet hozzáuk lapunk t. olvasóinak tudomására, hogy Horváth Ferenc úr a mai napon tartotta esküvőjét Pichler Ilonka kisasszonnyal, a bányászati iskola tanítójának kedves leányával. Az új párt egyházi áldásban Osváth Zoltán ref. lelkész részesítette. Az érdeklődő közönség soraiban ott láttuk a gyári tanító testület minden egyes tagját, akik kartársuk iránti szeretetük tanujelül, részt kívántak venni ezen lélekemelő ünnepélyen. Fogadják az új pár a mi részünkről is legőszintébb szerencse kívánatunkat.

Kántor választás. F. hó 5-én volt Csokva és Omány községben a kántor választás 13 pályázó közül Kómár Viktor arlóti tanító közfelkiáltással választott meg.

Borsodnádasd község képviselő testülete a legutóbb tartott képviselőtestületi gyűlésen a katolikus iskolaszék kérvényét, amelyben közel ezer koronát kért — visszautasította. Ez a visszautasítás meglepő volt, mert eddig mindig megadták a segílyt. A visszautasítást azzal indokolták, hogy a község hajlandó az állami iskolát tovább bővíteni s inkább odafeketti a kulturális célra szánt összeget, hogy ezáltal az iskola egységesebb legyen és a minduntalan előforduló zavarok közül megszünjenek. A terv aligha fog simán keresztül menni. Különben erre az ügyre mindenestre visszatérünk.

Vesztett kutyák garázdálkodása. Sátán többeket megmart egy kóbor kutya s egy emberen valósággal kitört a veszettség. Ezt a szerencsétlen embert sokan ápolták s így valószínű, hogy azok közül is többen fertőzve lettek. A szolgabíróság rendelkezése ezek a gyanusak a budapesti Hőgyes intézetbe szállították.

Névnep. E hó 5-én tartotta Rajzinger Imre ózdi gyógyszerész névünnepe. Ez alkalommal sokan üdvözölték barátai és tisztelői a köztisztelőben álló tevékeny férfiut.

A sariach járvány Ózdon már gyengült s kilátás van arra, hogy rövid idő alatt teljesen meg fog szünni. Sajóvárkonyban azonban még mindig nagy számban szedi az áldozatait.

Mit árusíthat egy divatárusnő? Erre e kérdésre felel a kereskedelemügyi miniszter 1908 október 16-án kelt 83842 szám alatt hozott határozata, mely kimondja, hogy divatárusnő jogosítva van mindazokat a kellékeket árusítani, amelyeket a közönség a női kalapokkal együtt viselni szokott.

Az élesztőhamisítás kérdéséhez. Már évek óta hangsúlyozzák, hogy az élesztőnek keményítővel való nagymértékű hamisítását megakadályozni feltétlenül szükséges. E kérdés szabályozása most aktuálisá válik, amennyiben a szeszadótörvény 51.§-a e szabályzást elő is írja. (Az élesztő mint mezőgazdasági ipari termék ellenőrzés szempontjából az 1895. évi XLVI. t. c. rendelkezései elé tartozik.) A kérdés megoldása azonban az osztrákoktól függ és a szeszadótörvény végleges végrehajtási utasításának megállapításakor, úgy látszik, az osztrákokkal e kérdésben nehézségek fognak felmerülni, mert Ausztriában az élesztőnek keményítővel való

keverése kérdésében még a szakkörök sincsenek kellőképpen tájékozódva. Odaát is az élesztőgyárosok a keményítővel való betöltése mellett foglaltak állást, míg a burgonya keményítő gyárosok — épen úgy mint nálunk — a keményítő hozzáadás egészségügyi szempontból aggodalomra ad okot. A burgonya készítő gyárosok ezt a szakvéleményt kifogásolják és hangsúlyozzák, hogy a burgonyakeményítőtápszer lévén, mely a legizletesebb és legfinomabb sütemények készítéséhez is kevertetik és egészségügyi szempontból sohasem kifogásoltott, egy másik élelmiszerhez való hozzákeverése tehát szintén nem adhat aggodalomra okot.

Veszetség. F. hó 4-én este ijesztő hír járta be a községet. — A vasúti állomáson egy mogyorósi emberen kitört a betegségek legiszonyubbja a veszettség. Szinte hihetetlennek látszott a hír, mert ma már, a midőn ily rémes esetek ki vannak zárva, csakis a vétkes gondatlanság, s a legnagyobb hanyagságra vezethető vissza még csak annak a lehetősége is, hogy ez megtörténhetett. De tényleg megtörtént. A megdöbbenő eset a következő: Tóth Imre mogyorósi lakost ez előtt négy héttel megmart egy kutya. Mint falusi pásztor ember ezt fel sem vette, hanem a harapástól okozott sebet kuruzslással gyógyította. A seb be is gyógyult. Három hétre rá azonban rosszul érezte magát, s a helyett, hogy orvoshoz fordult volna, újra a kuruzsláshoz folyamodott. Pár nap múlva azonban a veszettség előjelei mutatkozni kezdtek a betegen, f. hó 3-án aztán kiütöt rajta a rémitő betegség. Most aztán az előljárási tudomást vett az esetről, s a szegény beteget, nagy kísérettel behozták Ózdra, a kórházba. Itt azonban már segíteni nem lehetvén rajta, a hatóság intézkedése folytán a budapesti Paszteur intézetbe utasított kíséreléssel együtt. Alig érkeztek azonban a vasúti állomásra, a betegen teljesen kitört a veszettség, s rövid kilodás után meghalt. Még azon éjjel vissza vitték Mogyorósdra a hullát, hogy azonban megfertőzött kísérelé, elmentek-e Budapestre, homály fedi. Igazán, ha mélyebben vissza tekintünk e rettenetes esetre, nem tudjuk, hol keressük az ily felbukkanó rémes dolgok okának kut forrását. Bizonyára elsősorban legnagyobb oka maga a szerencsétlenül járt. Mert hiszen neki azonnal jelentkeznie kellett volna a hatóságnál, de hiába a kuruzslástól még ma sem tud a nép alsó rétege szabadulni. De részben oka az előljárási is, mert egy oly kis faluban képtelenség, hogy ott egy beteg van, kit egy gyanus kóbor kutya harapott meg, s csak az utolsó pillanatban intézkedik, a midőn már késő, s Isten tudja nem e lesz még rettenetesebb következménye.

Szabadalom-bitórlás. Requinny Attila budapesti gyógyszerész rájött, hogy szabadalmazott gyomorcseppjeit az első alföldi cognacgyár rt. kecskeméti cég. „Rákóczy csepp” hasonló cím alatt forgalomba hozza. Ügyvédje Dr. Bendő Mór utján szabadalombitórlás miatt pört indított e miatt s a gyárat Baló büntető járásbíró négy száz korona pénzbüntetésre és ezer korona ügyvédi költség megtérítésére ítélte. A bíró egyúttal kimondotta, hogy az ítélet teljes terjedelmében az elítelt költségére egy fővárosi lapban is közzéteendő. Az ítélet ellen a vidéki gyár felebezést jelentett be.

Hivatalból. Az adópénztárnál többször megsürgetett adóját fizeti be egy pógár. Előhúz egy intőt, hogy 2 korona kutya adót fizessen. Mielőtt fizetne azt mondja, hogy:

Kérem alássan, kifizetem a kutya porciót, ha muszáj, pedig hát nem igazságos.

Hogy hogy?

Hát ugy kérem, hogy nincs is nekem kutya.

Hát kié a kutya?

Nem tudom én kérem. Nálam az udvaron csak elvezeti jogon ősi a fene.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

N. Álnév. Megkérdeztük őt, de nem engedi az igazit megmondani. Nem leány. Roppant hálás, hogy tetszik, de ő azt mondja, hogy nem nagyon büszke azokra a klapanciákra. Sőt azt állítja, hogy értéktelenek. Mi nem tudjuk, mert jobban értünk az adóügyi bevalláshoz, mint ehhez. B. Egy kissé magyartalan volt.

Krónikás. A krónikát a jövő számnak tartottuk fenn. Mi lesz belzebug pénzügyminiszterével?

Hirdetések.

Aki hirdetni akar

még pedig sikerrel, az forduljon az „**ÁLTALANOS TUDOSÍTÓ**“ (Leopold Gyula) hirdetési osztályához, Budapest VII., Erzsébet körút 31., ahol hirdetések az összes bel- és külföldi hírlapokban és naptárakban kiváló szakértelemmel, lelkiismeretesen, pontosan és szolid áron eszközölnek. Több mint 200 naptár kizárólagos képviselője, — vidéki lapok központi hirdetési osztálya, számos hírlap kizárólagos kezelője. Díszes újságkatalógus, képes naptárjegyzék és minden feldvilágosítás a t. hirdetőknél díjmentesen.

Két jóházból való ügyes fiú
asztalos tanoncúl
felvétetik

Zbrankó Gyula asztalos üzletében
Ózd.

A KŐALJÁN
egy 1574 négyszögöl nagy telek
szabadkézből eladó
négyszögölenként 2 koronáért.
Bővebb értesítéssel szolgál a tulajdonos
Kacsmarik Sándor.

Hazai iparcikkek!

Szolid és pontos kiszolgálás!

Megtekintésre ajánlom mindenkinek, mielőtt máshova fordulna, minden stíli butorral gazdagon felszerelt raktáramat. Tartok fa-, vas-, réz- és kárpitozott butort jó minőségben és olcsó áron. Kárpitos műhelyemben készülnek mindenféle e szakba vágó munkák, szalon- és angol garnitúrák. Nagy készletem van továbbá mindennemű legjobb szerkezetű varrógépekből, szobamángorlókból, koporsókból és egyéb temetkezési cikkekből. — Épületfa, tűzifa, téglá, kő, cserép, cement és egyéb építkezési anyagok.

Eladásnál hitelt nyújtok igen előnyös részletfizetésre.

Az ANKER élet- és járadék biztosító társaság főügynöksége.

Weiner József Ózd, az állomás mellett.

Egy kellő iskolázottsággal bíró, jó házból való

SZOLID, ÜGYES FIÚ

kedvező feltételek mellett

TANULÓUL

esetleg fizetéssel is felvétetik

Herrman István könyvnyomdájában
ÓZD (Borsodmegye).

*****

Hirdetéseket jutányosan felvesz
a kiadóhivatal.

Ajánlok első minőségű
darabos jó minőségű szenet
ózdai állomásra állítva

vaggon vételnél mm.-ként 1 kor. 04 f.

Házhoz szállítva **10 métermázsa**
vételnél 5 napi előzetes bejelentéssel
13 korona 50 fillér.

FRIED BÉLA, ÓZD.

Mindenféle könyvnyomdai munkák a legizlesebb kivitelben, gyorsan, pontosan és lehetőleg jutányos árban készíttetnek

HERRMAN ISTVÁN KÖNYVNYOMDÁJÁBAN, ÓZD.

100,000 drb. készlet	Szefű és Rózsa	100,000 drb. készlet
----------------------	----------------	----------------------

Skorka János rózsá és szegfűtelep tulajdonos ajánl. direkt külföldről beszerzett óriás virágú Rem. szegfűket és nyakba nemesített bokor- rózsákat. E nagy készlet miatt egyideig 30 százalékot engedélyezek.

Arjegyzék ingyen és bérmentve
Több díjjal kitüntetett nagy virágkötészetben mindenféle csokrok, koszorúk mélyen leszállított áron készíttetnek.

Tenyésztő telepemről vágott virágjaimat és begyökeresedett cserepekben nyíló rózsákat, szegfűket, jáczintokat stb. a legolcsóbb napi áron szállítom.

Sok nemes fajú szegfűmagvaimról szóló név-, árlappal készséggel szolgálom.

Skorka János

5 hold rózsá és szegfű telepe
B.-Szarvason.

Ékszer és óra-javítások pontosan eszközöltetnek 1 évi jótállás mellett.

Törvényszékiileg bejegyzett ÓRÁS ÉS ÉKSZERÉSZ CÉG ÓZDON

a volt szövetségi helyiségben
Nagy raktár mindenféle ékszerekből, arany, ezüst és china-ezüst árukból, valódi schweici-, arany-, nickel- és acél gavallér-órákból, ingaórákból, menyasszonyi- és nászajándékokból a lehető legjutányosabb árak és jótállás mellett

Egy ébresztő óra 2 kor. 80 fillértől feljebb.

Egy nickel Roskopp-patent óra 5 korona.

Továbbá: **GRAMMOFONOK** és **LEMEZEK**, egy nagy, 27 cm. átmérőjű kítő, legújabb fölvételű mindkét oldalán bejárt lemez 4 korona,

Tisztelettel

GUTTMANN S. ÓZD.

LÁTSZEREKBŐL NAGY RAKTÁR!

Tisztelettel van szerenésém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy Ózdon, a Jerem-féle ház udvarán (a ref. templom mellett), a mai kor igényeinek teljesen megfelelő modern

Fényképészeti műtermet

nyitottam. — Minden a fényképészet körébe tartozó munkát. ú. m. épületi-, csoport- és tájképeket; olaj, pasztl és eredeti bromezüst nagyításokat elvállalok, bevezetve a legújabb dolgokat pl. platin, matt stb. képeket s azokat a legtartósabb kivitelben, a legszolidabb árban készítem.

Minden törekvésem oda irányul, hogy a n. é. közönség becses támogatását kiérdemeljem.

Felvételeket naponként még borult, sőt esős időben is a legjobb sikerrel lehet eszközölni.

Midőn a t. közönség nagybecsű figyelmét felhívni bátorodom, ugyanakkor kérem, hogy megrendeléseivel szerencsétlenül sziveskedjék.

Tiszteletem nyilvánítása s kérelmem megújítása mellett vagyok kiváló tisztelettel

LUKÁCS BÉLA, fényképész,

Szives tudomásúl!! Papír- és írószerek kereskedésében állandó nagy raktár: mindenféle minőségű, alakú és súlyú csomagoló- és írópapirokból; közönséges és finom csontenyvezett kereskedelmi levélpapirokból, borítékokból; fehér és színes, divatos dísz-levélpapirokból mappában és dobozokban; mindenféle irodai cikkekből; fekete, színes és másoló ironokból, tussokból és tentákból; folyékony arany, ezüst, bronz, halenyv és gummi arabikumokból; tenta-, gyümölcs és más folt-tisztítókból, sokszorosító-, másoló- és bélyegző-festékekből, párnákból. Havonta művészi kivitelű képes levelezőlap ujdonságok. Előfizetések bel- és külföldi hírlapok és folyóiratokra.

Herrman István könyvnyomdája, papír- és írószerek kereskedése Ózd (Borsodmegye).

Ugyanitt egy jó házból való ügyes fiú t.

... fizetéssel felvétetik.